

**МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
«БІБЛІОТЕКА. НАУКА. КОМУНІКАЦІЯ»**

6–8 жовтня 2015 року в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського (НБУВ) відбулася Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація», традицію проведення якої було започатковано ще 1989 року. Організаторами заходу виступили, крім НБУВ, Інформаційно-бібліотечна рада НАН України, Асоціація бібліотек України, Українська бібліотечна асоціація та Рада директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук — членів Міжнародної асоціації академій наук.

У роботі конференції взяли участь понад 170 фахівців бібліотечно-інформаційної сфери України, Королівства Данія, Великої Британії, Республіки Білорусь, Республіки Молдова та Киргизької Республіки. Під час пленарного засідання переважну більшість виступів було присвячено проблемам розвитку сучасних бібліотек, розширенню їх функцій і напрямів роботи, а також новим можливостям бібліотек в умовах так званого постіндустріального (або ж інформаційного) суспільства та цифрової культури.

У своєму вступному слові голова Інформаційно-бібліотечної ради НАН України, почесний директор НБУВ академік **О.С. Онищенко** підкреслив, що процеси цифровізації дають змогу бібліотекам формувати необмежений за

Почесний директор НБУВ
академік НАН України О.С. Онищенко

обсягом інформаційний ресурс, інтегрувати у фонді всі види інформації на всіх наявних її носіях і забезпечувати доступ читача до будь-якої відкритої інформації в будь-якому місці планети.

Реалізація цих можливостей, на думку вченого, передбачає поєднання здобутків цифрової культури із надбаннями культури рукописного і друкованого слова, а також готовність бібліотек до результативної конкуренції з різноманітними інформаційними службами, аналітичними центрами тощо.

Генеральний директор НБУВ член-кореспондент НАН України В.І. Попик наголосив на наявності нагальної потреби пошуку нових стратегій інформаційно-бібліотечної діяльності. За його словами, одним із найважливіших напрямів у цій справі виступає розвиток координації, кооперації й інтеграції зусиль не лише між самими бібліотеками, а й бібліотек – із іншими учасниками комунікативних процесів. Цілями таких процесів, як

Генеральний директор НБУВ
член-кореспондент НАН України В.І. Попик

зазначив науковець, мають бути передусім **розвиток масштабних освітніх і культурологічних ресурсів та розгортання електронних бібліотек.**

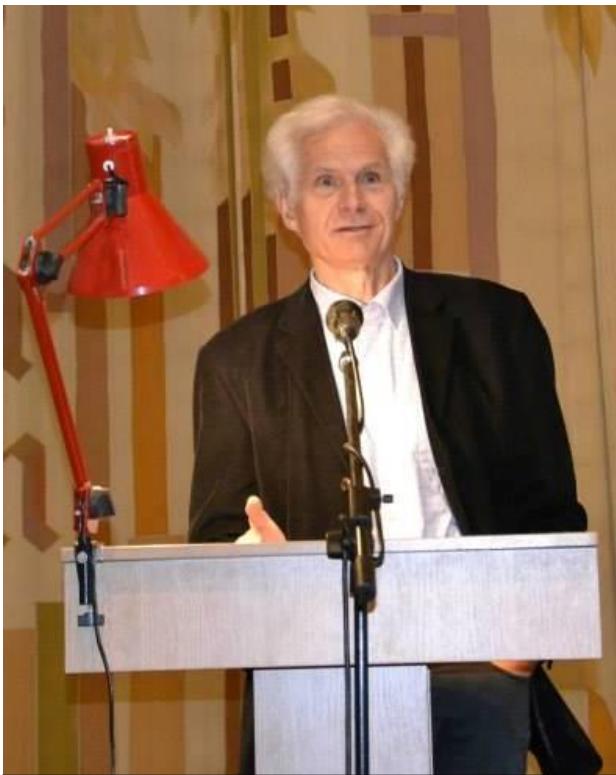
Свої міркування щодо вирішення винесених на розгляд учасників конференції проблем висловили також зарубіжні гості. Зокрема, директор Центральної наукової бібліотеки імені Якуба Коласа (Мінськ, Республіка Білорусь), кандидат історичних наук О.І. Груша зазначив, що, попри численні дискусії щодо багатофункціональності бібліотек як причини розпорощення діяльності останніх, **основними функціями** зазначених закладів залишаються **інформаційна, комунікативна, просвітницька та освітня** – решта ж є лише їх складовими.

Про **особливості розвитку та зміни в публічних бібліотеках Данії, Великої Британії та Канади** розповів учасникам конференції професор Королівської школи бібліотекознавства та інформатики

Директор Центральної наукової бібліотеки імені Якуба Коласа (Мінськ, Білорусь),
кандидат історичних наук О.І. Груша

(Королівство Данія) **Х. Ельбесхаузен**. Гість зауважив, що бібліотеки цих країн переживають нелегкі часи, дедалі частіше стикаючись із проблемами економічного, концептуального і професійного характеру. Однак особливо гострими, на думку

Професор Королівської школи бібліотекознавства та інформатики (Данія) Х. Ебелльсхайзен

професора, є проблеми ефективного управління персоналом і розробки чіткої концепції розвитку бібліотек з метою створення умов для посилення їх позицій. Х. Ельбесхаузен підкреслив, що сучасні публічні бібліотеки мають виконувати додаткову функцію – стати соціокомунікаційними осередками, які розвиватимуть міжкультурне розуміння, реагуватимуть на різноманітні суспільні тенденції та братимуть активну участь у розробленні освітніх програм.

Заступник директора з наукової роботи Інституту проблем реєстрації інформації НАН України член-кореспондент НАН України **А.А. Крючин** присвятив свій виступ ювілею **Українського реферативного журналу (УРЖ)** «Джерело», якому

в листопаді виповнюється 20 років. Коротко розповівши присутнім про ідею та мету створення журналу і проаналізувавши структуру та змістове наповнення його перших номерів, доповідач наголосив, що видання стало **потужним інформаційним ресурсом національного рівня**, адже щороку публікує близько 40 тис. рефератів статей із наукових збірників, журналів, монографій – переважно в галузі медицини, економіки, культури, науки та освіти.

Після пленарного засідання представники Асоціації бібліотек України, Української бібліотечної асоціації та керівники провідних бібліотек України зібралися на спеціальне засідання, аби обговорити стратегічні напрями розвитку вітчизняних бібліотек.

У рамках конференції відбулося також засідання Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

Заступник директора з наукової роботи Інституту проблем реєстрації інформації НАН України член-кореспондент НАН України А.А. Крючин

Учасники конференції виступали з доповідями та брали участь у дискусіях в межах роботи 7 секцій. Особливу увагу було приділено таким **актуальним питанням сьогодення**, як стратегія розвитку бібліотечної сфери та пріоритети формування національного науково-інформаційного простору; інформаційно-комунікаційна діяльність бібліотек, інтеграція й кооперація їх зусиль між собою та з установами науки, освіти, культури й інформаційними центрами України; партнерство й ефективність в організації ресурсів наукової бібліотеки; розбудова цифрових та електронних бібліотек, впровадження новітніх бібліотечних технологій і сервісів; місце й роль бібліотек як суспільно-інформаційних центрів наповнення соціальних комунікацій; розвиток і ефективне використання результатів бібліометричних і наукометричних досліджень; вдосконалення бібліографічної діяльності бібліотек у системі науково-інформаційного обслуговування користувачів.

Важливе місце при виголошенні й обговоренні доповідей учасники заходу відвели питанням **збереження, дослідження та актуалізації вітчизняної історико-культурної спадщини в інтелектуальному і духовному житті суспільства**. Фахівці обговорили також результати й завдання книгознавчих досліджень бібліотечних фондів і їх введення у науково-інформаційний простір, проблеми **формування, документного складу та інформаційного потенціалу наукової архівної спадщини**, питання ролі бібліотек як інтеграторів і поширювачів біографічного знання, біобібліографічної інформації. Не залишилися поза увагою дослідників і традиції, інновації та перспективні завдання збереження й реставрації бібліотечних фондів.

За підсумками конференції було ухвалено низку важливих рішень. Зокрема, учасники заходу в цілому схвалили підготовлений Міжвідомчою робочою групою

Міністерства культури України за участі представників Української бібліотечної асоціації проект Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України», визначивши при цьому необхідність його подальшого доопрацювання й фахового обговорення. З метою забезпечення останнього запропоновано організувати у IV кварталі 2015 року проведення на базі НБУВ відповідного круглого столу.

Одним із важливих результатів міжнародної конференції став підготовлений проект рекомендацій щодо здійснення першочергових заходів задля забезпечення пріоритетного розвитку інформаційно-бібліотечної галузі та розбудови національного науково-інформаційного простору. Він містить, серед іншого, низку пропозицій щодо вдосконалення української нормативно-правової бази (передусім законів України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про науково-технічну інформацію», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність»). У тексті проекту рекомендацій Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комуникація» особливо наголошено на **необхідності активного впровадження новітніх інформаційних технологій** у роботу закладів бібліотечної сфери України, модернізації матеріально-технічної бази бібліотек, а також створення базових центрів оцифрування книжкових пам'яток і формування зведеного електронного каталогу вітчизняних бібліотечних фондів.

Докладніше ознайомитися із положеннями проекту рекомендацій Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комуникація» можна за посиланням:

<http://www.nbuv.gov.ua/node/2459>

За інформацією прес-служби НБУВ

Матеріали опублікували: Прес-служба НАН України